

2024/1739

24.6.2024

NAŘÍZENÍ RADY (EU) 2024/1739

ze dne 24. června 2024,

kterým se mění nařízení (EU) č. 269/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 215 této smlouvy,

s ohledem na rozhodnutí Rady 2014/145/SZBP ze dne 17. března 2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny ⁽¹⁾,

s ohledem na společný návrh vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Nařízení Rady (EU) č. 269/2014 ⁽²⁾ uvádí v účinnost omezující opatření stanovená v rozhodnutí 2014/145/SZBP.
- (2) Dne 24. června 2024 přijala Rada rozhodnutí (SZBP) 2024/1738 ⁽³⁾, kterým se mění rozhodnutí 2014/145/SZBP. Rozhodnutí (SZBP) 2024/1738 zavádí výjimku umožňující uvolnění finančních prostředků, které byly zmrazeny z toho důvodu, že do jejich převodu byla zapojena korespondentská banka uvedená na seznamu, za podmínky, že je tento převod prováděn mezi dvěma fyzickými nebo právníckými osobami, subjekty nebo orgány, které nejsou uvedeny na seznamu, a prostřednictvím účtů u úvěrových institucí, které nejsou uvedeny na seznamu. Rozhodnutí (SZBP) 2024/1738 rovněž zavádí odchylku umožňující uvolnění finančních prostředků, které byly zmrazeny z důvodu zapojení emisní banky uvedené na sankčním seznamu, za podmínky, že je převod prováděn mezi dvěma fyzickými nebo právníckými osobami, subjekty či orgány neuvedenými na seznamu.
- (3) Je vhodné vyjasnit, že ochrany před vznikem odpovědnosti, která je poskytována hospodářským subjektům, které nevěděly a neměly žádný důvod se domnívat, že by jejich činnost porušovala omezující opatření Unie, se nelze dovolávat, pokud dané hospodářské subjekty nevykonaly řádnou péči. Při vynakládání řádné péče je vhodné řádně zohlednit veřejně nebo snadno dostupné informace. Proto se například této ochrany nemůže úspěšně dovolávat hospodářský subjekt, je-li obviněn z porušení příslušných omezujících opatření, protože neprovedl jednoduché kontroly nebo inspekce.
- (4) Aby byl zajištěn soulad s výkladem Soudního dvora Evropské unie ve věci C-72/11, je také vhodné změnit ustanovení zakazující obcházení, aby bylo vyjasněno, že požadavky na znalosti a záměr jsou splněny nejen v případě, kdy osoba záměrně hodlá dosáhnout cíle nebo následku obcházení omezujících opatření, ale i v případě, kdy si je osoba, která se podílí na činnosti, jejímž cílem nebo následkem je obcházení omezujících opatření, vědoma, že by taková účast mohla mít takový cíl nebo následek a je s touto možností srozuměna.
- (5) Je vhodné zavést ustanovení, které státním příslušníkům a podnikům členských států umožní získat náhradu od ruských jednotlivců a subjektů, které jim způsobily škodu. Jedná se mimo jiné o škodu způsobenou společností, které vlastní nebo ovládají, v souvislosti se smlouvou nebo transakcí, jejíž plnění bylo dotčeno opatřeními uloženými podle nařízení (EU) č. 269/2014, pokud daná osoba nemá účinný přístup k prostředkům nápravy, například na základě příslušné dvoustranné dohody o investicích. Takové náhrady škody se lze domáhat u soudů členských států v souladu s příslušnými ustanoveními práva Unie a členských států týkajícími se jurisdikce a soudních řízení v občanských a obchodních věcech, včetně ustanovení týkajících se případných řízení o předběžném opatření.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 78, 17.3.2014, s. 16.

⁽²⁾ Nařízení Rady (EU) č. 269/2014 ze dne 17. března 2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. L 78, 17.3.2014, s. 6).

⁽³⁾ Rozhodnutí Rady (SZBP) 2024/1738 ze dne 24. června 2024, kterým se mění rozhodnutí 2014/145/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. L, 2024/1738, 24.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1738/oj>).

- (6) S cílem zvýšit povědomí o vymáhání je vhodné, aby členské státy podávaly zprávy o sankcích uložených za porušení omezujících opatření.
- (7) Pokud fyzická nebo právnická osoba dobrovolně, plně a včas odhalí porušování omezujících opatření, měly by mít příslušné orgány možnost toto sebeodhalení zohlednit při uplatňování sankcí v souladu s vnitrostátním správním právem nebo s jinými vnitrostátními právními předpisy či pravidly. Nadále se použijí opatření přijatá členskými státy podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1226 (*) jakož i požadavky v ní obsažené týkající se polehčujících okolností.
- (8) V souladu s cíli společné zahraniční a bezpečnostní politiky Unie, jimiž je zachování míru, posílení mezinárodní bezpečnosti a podpora mezinárodní spolupráce, demokracie a právního státu, a konkrétněji cílů, jež sleduje rozhodnutí 2014/145/SZBP, je vhodné zajistit, aby dokumenty v držení Rady, Komise a vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku (dále jen „vysoký představitel“) týkající se prosazování omezujících opatření stanovených v nařízení (EU) č. 269/2014 nebo týkající se zabránění porušování nebo obcházení těchto opatření, podléhaly profesnímu tajemství a požívaly ochrany poskytované pravidly použitelnými na orgány Unie, neboť informace, jež jsou v těchto dokumentech obsaženy, by mohly být použity k tomu, aby se mařilo prosazování těchto opatření nebo aby byla oslabena jejich účinnost vzhledem k tomu, že by dotčené osoby a subjekty mohly jednat způsobem, který by jejich prosazování bránil. Tato ochrana by měla být rovněž zajištěna v případě společných návrhů vysokého představitele a Komise týkajících se změn nařízení (EU) č. 269/2014 a veškerých souvisejících přípravných dokumentů, neboť jejich zpřístupnění by mohlo ovlivnit účinnost opatření stanovených v rozhodnutí 2014/145/SZBP a v nařízení (EU) č. 269/2014, jakož i přípravu budoucích návrhů a jednání z nich vyplývající. Některá opatření, jež jsou v těchto společných návrzích obsažena a která nemohou být z různých důvodů přijata Radou, jsou vysokým představitelem a Komisí často zahrnuta do následných návrhů. Tuto pravomoc iniciativy je důležité chránit před jakýmkoli zásahy veřejných nebo soukromých zájmů, které se mimo rámec organizovaných konzultací snaží přinutit orgány a útvary Unie k navržení, přijetí, pozměnění určité změny nebo dosažení dohody ohledně ní. Jejich zveřejnění by mohlo vést k tomu, že by případná nová opatření týkající se zmrazení aktiv byla vzhledem k odhalení jejich zamýšleného přijetí neúčinná. Je tedy třeba předpokládat, že zpřístupnění těchto dokumentů by ohrozilo bezpečnost Unie nebo jednoho či více jejích členských států nebo jejich mezinárodní vztahy.
- (9) Tato opatření spadají do oblasti působnosti Smlouvy o fungování Evropské unie, a k jejich provedení je tedy nezbytné regulační opatření na úrovni Unie, zejména proto, aby bylo zajištěno jejich jednotné uplatňování ve všech členských státech.
- (10) Nařízení (EU) č. 269/2014 by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Nařízení (EU) č. 269/2014 se mění takto:

1) V článku 6b se vkládají nové odstavce, které znějí:

„5h. Odchylně od článku 2 tohoto nařízení a za podmínky, že dotčené finanční prostředky byly zmrazeny v důsledku toho, že během jejich převodu z Ruské federace do Unie byla jakožto zprostředkující banka zapojena právnická osoba, subjekt nebo orgán uvedené v příloze I tohoto nařízení, mohou příslušné orgány členského státu za podmínek, které považují za vhodné, povolit uvolnění některých zmrazených finančních prostředků, pokud shledají, že převod těchto finančních prostředků:

- probíhá mezi dvěma fyzickými nebo právnickými osobami, subjekty nebo orgány, které nejsou uvedeny v příloze I tohoto nařízení;
- se provádí prostřednictvím účtů u úvěrových nebo jiných finančních institucí, které nejsou uvedeny v příloze I tohoto nařízení, a
- není v rozporu s čl. 2 odst. 2 nebo článkem 9 tohoto nařízení.

Tento odstavec se nepoužije v případě zmrazených finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů, jež jsou drženy centrálními depozitáři cenných papírů ve smyslu nařízení (EU) č. 909/2014.

(*) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1226 ze dne 24. dubna 2024 o vymezení trestných činů a sankcí za porušení omezujících opatření Unie a změně směrnice (EU) 2018/1673 (Úř. L, 2024/1226, 29.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1226/oj>).

5i. Odchylně od článku 2 a za podmínky, že dotčené platby byly zmrazeny v důsledku toho, že jejich převod z Ruské federace do Unie byl iniciován právníkou osobou, subjektem nebo orgánem, které jsou uvedeny v příloze I tohoto nařízení, mohou příslušné orgány členského státu za podmínek, které považují za vhodné, povolit uvolnění těchto zmrazených plateb, pokud shledají, že převod těchto plateb:

- a) probíhá mezi dvěma fyzickými nebo právními osobami, subjekty či orgány, které nejsou uvedeny v příloze I, a
- b) není v rozporu s čl. 2 odst. 2 nebo článkem 9 tohoto nařízení.

Tento odstavec se nepoužije v případě zmrazených finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů, jež jsou drženy centrálními depozitáři cenných papírů ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 909/2014.

Příjemci převodu uvedeného v prvním pododstavci mohou být pouze státní příslušníci členského státu, země, která je členem Evropského hospodářského prostoru, nebo Švýcarska nebo fyzické osoby s povolením k dočasnému nebo trvalému pobytu v členském státě, zemi, která je členem Evropského hospodářského prostoru, nebo ve Švýcarsku.

Každému žadateli může být podle tohoto odstavce uděleno jen jedno povolení.

Dotčený členský stát uvědomí ostatní členské státy a Komisi o každém povolení uděleném podle tohoto odstavce do jednoho týdne od jeho udělení.“

- 2) V článku 9 se odstavec 1 nahrazuje tímto:

„1. Zakazuje se vědomá a úmyslná účast na činnostech, jejichž cílem nebo následkem je obcházení zákazů stanovených tímto nařízením, včetně účasti na takových činnostech bez záměrného úsilí o dosažení takového cíle nebo následku, avšak s vědomím toho, že by taková účast mohla mít takový cíl nebo následek, a srozuměním s touto možností.“

- 3) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 11a

Kterákoli osoba uvedená v čl. 17 písm. c) nebo d) je uprávněna v soudním řízení před příslušnými soudy dotčeného členského státu uplatnit nárok na náhradu škody, včetně procesních nákladů, která jí vznikla v důsledku nároků uplatněných u soudů třetích zemí osobami, subjekty a orgány uvedenými v čl. 11 odst. 1 písm. a) nebo b) v souvislosti se smlouvou nebo transakcí, jejichž plnění bylo přímo či nepřímo, plně nebo částečně ovlivněno opatřeními uloženými tímto nařízením, pokud dotčená osoba nemá účinný přístup k opravným prostředkům v jurisdikci relevantní třetí země.“

- 4) V čl. 12 odst. 1 se písmeno b) nahrazuje tímto:

„b) porušování tohoto nařízení, problémech s jeho vymáháním, sankcích uložených za porušení ustanovení tohoto nařízení a rozhodnutí vydaných vnitrostátními soudy;“.

- 5) V článku 15 se odstavec 1 nahrazuje tímto:

„1. Členské státy stanoví sankce, případně včetně trestních sankcí, za porušení ustanovení tohoto nařízení a přijmou veškerá nezbytná opatření k zajištění jejich uplatňování. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující a mohou zohledňovat dobrovolné odhalení porušení tohoto nařízení jako polehčující okolnost, v souladu s příslušným vnitrostátním právem. Členské státy rovněž stanoví vhodná opatření ke konfiskaci výnosů z těchto porušení.“

- 6) Článek 16a se nahrazuje tímto:

„Článek 16a

1. Veškeré informace poskytnuté nebo obdržené Komisí v souladu s tímto nařízením použije Komise pouze pro účely, pro něž byly poskytnuty nebo obdrženy.

2. Veškeré dokumenty v držení Rady, Komise nebo vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku (dále jen „vysoký představitel“) za účelem zajištění prosazování opatření stanovených v tomto nařízení nebo zabránění jejich porušování nebo obcházení podléhají profesnímu tajemství a požívají ochrany poskytované pravidly použitelnými na orgány Unie. Tato ochrana se použije na společné návrhy vysokého představitele a Komise na změnu tohoto nařízení a na veškeré přípravné dokumenty související s těmito návrhy.

Předpokládá se, že zpřístupnění dokumentů a návrhů uvedených v prvním pododstavci by mohlo ohrozit bezpečnost Unie nebo jednoho či více jejích členských států nebo jejich mezinárodní vztahy.“

Článek 2

Toto nařízení vstupuje v platnost dnem zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Lucemburku dne 24. června 2024.

Za Radu

předseda

J. BORRELL FONTELLES
